

ARBETSPLAN

TOSARBY DAGHEM

Reviderad augusti 2021

Daghemmet öppet: 07.00 - 17.00

Tosarby daghem
Solängsvägen 12
22520 Kastelholm

tel.nr. 43887 Föreståndare
43738 Stjärnåsen
43882 Sjöbacken
43976 Solsidan

Innehållsförteckning

BARNPERSPEKTIV, DEMOKRATI & RÄTTVISA.....	2
GOD OMVÅRDNAD.....	2
GODA LEKMÖJLIGHETER.....	2
JÄMSTÄLLT BEMÖTANDE.....	3
FÖREBYGGANDE MOBBNINGSSARBETE.....	3
SAMARBETE MED HEMMET.....	3
PEDAGOGISKT ARBETE OCH TEMA.....	3
ALLSIDIG UTVECKLING.....	4
Motorisk utveckling.....	4
Språklig och kognitiv utveckling.....	4
Social och emotionell utveckling.....	4
Matematisk utveckling.....	5
Digital kompetens.....	5
Natur och Miljö.....	5
RELIGION OCH LIVSÅSKÅDNING.....	5
FEMÅRSVERKSAMHET.....	5
FÖRUNDERVISNING.....	6
SAMARBETE MED SKOLAN.....	6
STÖD TILL BARN MED ANNAT MODERSMÅL.....	6
BARN- OCH ELEVHÄLSAN.....	7
Bilaga 1. Daghemmets kostpolicy.....	7
Bilaga 2. Daghemmets handlingsplan mot mobbning.....	7
Bilaga 3. Daghemmets arbetsplan för förundervisningen.....	7

BARNPERSPEKTIV, DEMOKRATI & RÄTTVISA

Barnets rättigheter slås fast i innehållet i FN:s barnkonvention. Barnkonventionen är för en kommun/barnomsorgen lika bindande som en lag.

Barnets bästa skall alltid komma i första rummet. Alla barn har samma rättigheter och lika värde samt rätt att uttrycka sina åsikter.

Vi stärker barnets självkänsla och värnar om barnets integritet genom att lyssna på barnets åsikter.

Ett barn har rätt att säga nej till sådant det upplever som orättvist och sårande eller för att skydda sig. Ett barn har rätt att säga ja till sådant som är respektfullt och rättvist. Vi betonar förmågan att utveckla vänskap, sätta gränser, följa regler och hantera besvikelser.

Vi hjälper barnet känna trygghet, ger stöd i att skapa en realistisk självbild och lära sig samspela med varandra samt hitta en självständighet i socialt umgänge. Barnet uppmuntras att ta initiativ och uttrycka sina åsikter men skall uppmannas också vara lyhörda vuxnas styrning och ledning.

Vi är uppmärksamma och lyhörda för barnens uttalade och icke-uttalade önskemål/behov. Vi beaktar även de åsikter vårdnadshavarna förmedlar till oss. Tillsammans jobbar vi aktivt för varje barns rätt till liv och utveckling.

GOD OMVÅRDNAD

En stimulerande miljö där grundstenarna utgörs av trivsel, trygghet och tillit. Dessa är den strukturerade ramen för en god omvårdnad. Med god omvårdnad avser vi:

- Tid för lek
- En väl avvägd dagsrytm med tid för både mera fysiskt aktiva delar och avslappning och lugn.
- En tydlig struktur som ger barnen trygghet och förutsägbarhet.
- Näringsrik kost som tillagas vid daghemmet (bifogad daghemmets kostpolicy)
- Ett samspel och kommunikation där vi har som mål att se och stärka självkänslan hos varje barn, individuellt och i grupp, dagligen genom bekräftelse, uppmuntran och positiv feedback.

GODA LEKMÖJLIGHETER

Leken har en central plats i vår verksamhet, även om alla dagliga situationer har en roll i barnets lärande, och utgör basen för barnets vardag på daghemmet. Leken har ett egenvärde med betydelse för barnets välbefinnande. För barnet är leken ett naturligt sätt att utvecklas, lära och befästa erfarenheter och kunskaper.

För personalen är leken i alla dess former ett arbetsredskap genom vilket vi motiverar, inspirerar, observerar, förmedlar färdigheter och förmågor samt stöder inlärningsprocessen. Verksamheten erbjuder både fri och organiserad lek både inom- och utomhus. Personalen inbjuder till lek mellan avdelningarna.

JÄMSTÄLLT BEMÖTANDE

Barns lika värde och inflytande skall beaktas i verksamheten. Vi vill vidga barnens individuella kompetenser och valmöjligheter utan begränsningar i genustänkande. Målet är att bemöta alla barn som de unika individer de är. Alla barn har rätt att bli sedda varje dag. Jämställdhet är fördelning av resurser, tid, livsutrymme och möjligheter samt rätten att få vara sig själv, oberoende av kön. Vi observerar och reflekterar kring vår vardagsverksamhet och strävar efter att utveckla pedagogiken ur ett genusperspektiv med ett normkritiskt tänk och ett medvetet arbete för att normalisera olika. Vi vill att alla barn får likvärdiga förutsättningar och erfarenheter.

FÖREBYGGANDE MOBBNINGSPÅRBEJTNING

Vi stödjer barns tidiga kamratrelationer. Vi är observanta på beteendemönster, språkbruk och sociala signaler i barngruppen. Det förebyggande arbetet har positiva effekter på barnets fysiska och psykiska välmående. Vi ingriper och ger tydlig respons på icke-önskvärda beteenden. För att hjälpa barnet att bygga upp självkänsla, självbild och social kompetens använder vi oss av olika mobbningsförebyggande material.

Daghemmet har en handlingsplan i det förebyggande arbetet av mobbning (se bilaga).

SAMARBETE MED HEMMET

Hemmen har huvudansvaret för barnets fostran, lärande och utveckling. Barnomsorgens personal skall stödja vårdnadshavarna i denna uppgift.

Vid inskolningen lär vi känna varandra och verksamheten blir bekant. Daghemmet tillämpar aktiv tredagars inskolning för de äldre barnen och fem dagars inskolning för de yngsta.

Vårdnadshavarna är alltid välkomna att närvara i daghemmets verksamhet. Vi följer kontinuerligt upp och dokumenterar barnets utveckling med stöd av observationsmaterialet Axet (Axet är landskapet Ålands gemensamma observationsmaterial).

Dessutom har vi vårt eget gemensamma material med vårdnadshavarna "Barnet i barnomsorgen" för att få en så klar bild som möjligt av hela barnet så att vi kan bemöta och möta det på bästa sätt. Dokumentet uppdateras årligen.

Personalen är öppen för frågor, önskemål, och diskussioner då det goda samarbetet även gagnar barnet. Personalen har tystnadsplikt.

PEDAGOGISKT ARBETE OCH TEMA

Den pedagogiska verksamheten bygger på kunskap om barns utveckling och lärande. Vi stöder medvetet och målinriktat barnets allsidiga utveckling som en del av ett livslångt lärande. I den pedagogiska verksamheten ingår en god omvårdnad. Vi dokumenterar barnens lärande individuellt för att stöda deras utveckling samt utvärdera vår verksamhet.

Vi arbetar utifrån ett tema där vi ger barnen möjlighet till glädjefyllt kunskapande i egen takt. Temaarbetet innebär att vi tillsammans i hela huset arbetar utifrån ett gemensamt tema som

2021/2022 är ett mera övergripande fokus på positiv psykologi. Målsättningen är att väva in temat i den vanliga verksamheten och dess rutiner. Vår målsättning är att vi tillsammans skall synliggöra våra egna, andras och gruppens styrkor på ett lättillgängligt sätt. Hur man väljer på de olika avdelningarna att inkludera temat i verksamheten är olika men det kommer finnas gemensamma drag och hur vi avslutar årets tema i vår är ännu inte klart.

Att arbeta med positiv psykologi inkluderar även ett fokus på styrkor och positivitet i bemötandet mellan pedagoger och barn samt pedagoger sinsemellan såsom goda förebilder. Vi ser det kompetenta barnet och tar hänsyn till barnens erfarenheter i verksamheten. Utgående från den aktuella barngruppens sammansättning lägger vi verksamheten på en nivå som möjliggör delaktighet för barnen. Den pedagogiska verksamheten är lekbaserad.

Pedagogerna skall förmedla respekt, hänsyn och tolerans för olika synsätt genom att ge barnen möjlighet och tid att bli hörda i olika forum. Vi har en vägledande roll, sätter upp nödvändiga gränser och ställer individuellt utvecklingsmässigt anpassade krav.

ALLSIDIG UTVECKLING

Genom pedagogiskt planerade aktiviteter ger vi ett medvetet och målinriktat stöd för barnets tillväxt, utveckling och lärande inom följande delområden:

Motorisk utveckling

Genom att få använda hela sin kropp och alla sina sinnen utvecklas barnens motoriska färdigheter. Det är viktigt med en god kroppsuppfattning och en balans mellan rörelse och vila vilket vi stöder barnen i. Verksamheten erbjuder rörelse i olika former dagligen såsom t.ex. utelek, Röris, rytmik, skogsmulle, promenader, utflykter mm.

Språklig och kognitiv utveckling

För att kunna förmedla sina tankar och kommunicera med andra krävs ett språk – likväl för att ta in information och ta till sig kunskaper. Alla barn utvecklar något slags språk och vi stödjer barnen i sina olika uttrycksformer. Genom att kommunicera med andra, återberätta och berätta lär sig barnen det positiva med att kunna förmedla sina åsikter. Språkstödjande verksamheter vid daghemmet är t.ex. sång, rim, ramsor, sociala berättelser, bildstöd, tecken, diskussioner med taltid för berättande och återberättande – att lära barnen ta plats i dialoger och lyssna på varandra.

Nyfikenheten och lekluften skall tas tillvara. Inläring och tänkande är en ständigt pågående process. Vi skall skapa en inbjudande och stimulerande lärmiljö där barnen får goda förutsättningar för inläring och utveckling. Fokus ligger på att barnen får utforska, upptäcka, lösa problem och befästa kunskaper.

Social och emotionell utveckling

Barns empatiska förmåga utvecklas i samspelet med andra barn och vuxna. Personalen stöder barnen att vilja och våga uttrycka sina känslor och lära sig ta hänsyn till varandra. Lek bygger på samförstånd, ömsesidighet och turtagning. Personalen stöder barnen i att deras lekkompetens utvecklas positivt och ser till att barnen har tillgång till plats samt tid för lek och vila och tillgänglig och anpassad lekutrustning,

Matematisk utveckling

Barnen uppmärksammas på matematiken i vardagen i lekar, spel, sånger och diskussioner. Man möter ordningstal, geometri/form, tidsbegrepp, matematiska begrepp och sifferkänedom under hela daghemsvistelsen.

Digital kompetens

Barnen erbjuds en variation av mediala stöd i form av böcker, musiksagor och läsplattor. I dokumentation och information används digitala hjälpmedel kontinuerligt.

Natur och Miljö

Vi arbetar aktivt med att införa mera miljömedvetna val i verksamheten i form av aktiviteter för hållbarhet och återvinning samt inköp av nytt material.

Frisk luft och att röra oss aktivt i skog och mark för att utforska vår närmiljö är väldigt viktiga delar av vår verksamhet. Vi tar del av naturskola, går på skogsmulle och skogspromenader mm. Genom att kontinuerligt utveckla vår gårdsmiljö gör vi utevistelsen mera attraktiv.

Daghemmet är delaktiga i Operation giftfritt dagis och jobbar för en giftfri och kemikaliesmart verksamhet för barnens bästa.

RELIGION OCH LIVSÅSKÅDNING

I barnomsorgen ska barnet få bekanta sig med olika religioner och åskådningar. Frågor kring livsåskådning kopplas ihop med vardagliga företeelser, fester och aktuella händelser som har religiös eller konfessionell innebörd. Målet är bland annat att hjälpa barnen att bekanta sig med och förstå olika traditioner, sedvänjor och uppfattningar som anknyter till dem.

Barnomsorgen är religiöst, konfessionellt och partipolitiskt obunden. Obundenhet innebär att olika åskådningar behandlas jämlikt och utan värderingar. Målet med livsåskådningskunskap är att främja ömsesidig respekt och förståelse gentemot olika åskådningar samt att stödja barnens kulturella och åskådningsrelaterade identiteter. Åskådningar kan undersökas på ett naturligt sätt i samband med till exempel årstidsfester och evenemang samt i olika situationer i vardagen.

Vi samarbetar med församlingen genom bl.a. Klapp & klang och besök i julkyrkan. Den etiska fostran finns invävd i daghemsverksamheten. Genom att vara goda förebilder, föra diskussioner (individuellt och i grupp) och arbeta för positiv konfliktlösning strävar vi mot en gemensam värdegrund som bygger på trivsel, trygghet och tillit.

FEMÅRSVERKSAMHET

En pedagogisk verksamhet med mindre krav än förundervisningen för barn som under året fyller fem år – gemensam grupp för Stjärnåsen och Sjöbacken.

Målsättningen är att ge barnen goda förutsättningar att både socialt och kunskapsmässigt vara förberedda inför följande läsårs förundervisning. Delmål för höstterminen är fokus på att få gruppen att känna gemenskap och samhörighet med alla i åldersgruppen som blivande klasskamrater, och under vårterminen är det sedan mera arbetsstunder där vi tränar medvetet koncentration, uthållighet/uppmärksamhet, gestaltning och finmotorik. Gruppen

arbetar mycket med olika mobbningsförebyggande material, kreativitet och går regelbundet till skogen.

Syftet är att försöka se till alla barns individuella behov samtidigt som vi lär oss vara i en grupp.

FÖRUNDERVISNING

Året innan barnet börjar skolan deltar det i förundervisningen, där man jobbar målinriktat med särskilda färdigheter och begrepp utifrån de centrala ämnesinriktningar som behövs inför en lyckad skolstart (*se bilaga Förundervisningens arbetsplan för innehåll och upplägg*). Förundervisningen är även integrerad i den dagliga verksamheten.

Här läggs extra uppmärksamhet på:

- Språk och interaktion
- Grundläggande matematik
- Perception och minne
- Motorik (grov- och finmotorik)

Samtliga förundervisningsbarn erbjuds skolberedskapsobservation i grupp (eller enskilt vid behov). Skolberedskapsobservationen utförs av specialbarträdgårdsläraren i januari.

SAMARBETE MED SKOLAN

Vi har ett gott samarbete med skolan så att nybörjarundervisningen blir en naturlig fortsättning på daghemmets förundervisning.

Under hösten och vintern besöker förundervisningsgruppen skolgården och bekantar sig med utemiljön samt lånar skolans gymnastiksal. De mera klassrumsinriktade skolbesöken sker sedan under månaderna april-maj. Syftet är att barnet får bekanta sig med skolmiljön och nybörjarundervisningen. Om behov finns, bör barn med speciella behov få ett individuellt inskolningsschema. De olika skolformerna som erbjuds blivande ettorna är grundskolan i Sund, specialklass med anpassad undervisning (i Källbo skola) eller träningsundervisning (i Kyrkby Jomala).

Inför skolstarten utses faddrar för de blivande ettorna som stöd för en lyckad skolstart och integrering i skolans verksamheter.

STÖD TILL BARN MED ANNAT MODERSMÅL

Språket är en viktig del av identiteten. Barn med annat modersmål än svenska erbjuds på daghemmet språkstödsundervisning. Om behovet uppstår finns tillgång till tolktjänster. Vi uppmanar vårdnadshavare till barn med annat modersmål att använda det egna språket aktivt då det stärker barnets språkutveckling mot flerspråkighet. Daghemmets verksamhetsspråk är svenska.

BARN- OCH ELEVHÄLSAN

I och med den nya lagstiftningen skall även barnomsorgen arbeta mera aktivt inom det som heter barnhälsa. Vi följer trestegsmodellen där vi använder oss av det allmänpedagogiska-, specialpedagogiska- samt mångprofessionella stödet. Vi har regelbundna barnhälsogrupper där vi diskuterar allmänpedagogiska stöd samt vid behov kan kalla in specialläraren, skolpsykologen eller kuratorn för expertutlåtanden.

I vårt dagliga umgänge med barnen ser vi det enskilda barnet och dess behov och har många allmänpedagogiska strategier för att underlätta för barnets utveckling och lärande. Om vi observerar ett stödbehov i ett barns utveckling eller ett beteende vidtalas alltid vårdnadshavarna innan ytterligare stödinsatser läggs till.

Om inte det allmänpedagogiska stöd som ges till alla barn på daghemmet är tillräckligt kan personalen rekommendera att barnets behov av att specialpedagogiskt stöd utreds hos vår speciallärare i barnomsorg. Vid behov skall stödåtgärder sättas in. Rätten till specialpedagogiskt stöd regleras i landskapslagen om barnomsorg och grundskola (2020:32). Extra resurser i form av utrustning och personal beviljas vid behov.

Daghemmet samarbetar med specialläraren i barnomsorg och skolpsykolog, vilka kan remittera till och rekommendera att, utomstående instanser kopplas in. Dessa mångprofessionella stödformer kan vara t.ex. barnrådgivningen, skolpsykologen, talterapi, ergo-/fysioterapi eller Åhs/BUPs barnpsykologer.

Bilaga 1. Daghemmets kostpolicy

Bilaga 2. Daghemmets handlingsplan mot mobbning

Bilaga 3. Daghemmets arbetsplan för förundervisningen